

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

3/4-'98

De Wouwse Lambertusschool

4. Opheffing van de openbare school

Toen de openbare school leegliep, bleef er voor de gemeente niet veel anders over, dan die school te sluiten. In de raadsvergadering van 24 december 1914 kwam deze kwestie aan de orde.¹⁾

Tussen de gemeenten Roosendaal en Wouw bestond een overeenkomst waardoor het mogelijk was dat kinderen die in de gemeente Roosendaal, maar tevens in de parochie Wouw woonden, naar de openbare school in Wouw konden. De gemeente Roosendaal betaalde daar jaarlijks een bepaald bedrag voor in verband met rente en aflossing van het kapitaal dat gebruikt was om de openbare school te bouwen.

In de raadsvergadering kwam eerst deze overeenkomst aan de orde. De raadsvoorzitter nam het woord en merkte op: „...zooals de heren wellicht reeds zullen hebben vernomen, alle kinderen de O.L.-School te Wouw hebben verlaten en overgegaan zijn naar de bijzondere jongensschool, zoodat de gemeente thans een onbevolkte school heeft. Daar ook in de toekomst wel geene kinderen zich zullen aanmelden voor deze school, is het voorstel van Burgemeester en wethouders die school op te heffen en te sluiten." Zonder discussie besloot de raad om de overeenkomst tussen Roosendaal en Wouw op te heffen per 1 januari 1915. Roosendaal behoefde ook in de toekomst niet te betalen en dat betekende dat Wouw de vrije beschikking over het gebouw aan de Bergsestraat kreeg. Ook Gedeputeerde Staten gingen later akkoord met het opheffen van de overeenkomst.²⁾

In de raadsvergadering van 24 december 1914 kwam vervolgens een voorstel aan de orde om tot opheffing en sluiting van de school over te gaan. Ook deze opheffing gebeurde met een door alle raadsleden goedgekeurd besluit. In de Memorie van Toelichting gaf de raad aan: „Toen op 1 November II. de bijzondere school voor lager onderwijs in de kom deze gemeente werd geopend, bleef geen enkele leerling op de openbare lagere school over.

IX

Medeeren eervol Als gevolg van de opheffing van
ontslag van de scholing der O. R. School in de domus de
Onderwijzers, verlen. Waard. zullen ook de onderwijzers al.
den aan de O. R. School daar niet meer benodigd zijn. Daar.
de Waard. meesters en Werklieden zellens daarom
voor van de, van genoemde school
verbonden onderwijzers, de Heeren P. J.
Kuypermans, L. H. M. Bellanger, A. R. V. B.
me van F. Bastiaenen eervol ontslag
de meesters met ingang van 1 Januari
1915.

Notulen van de gemeenteraad van 24 december 1914 waarin het besluit staat vermeld om vier leerkrachten te ontslaan met ingang van 1 januari 1915. (Collectie gemeentearchief-Roosendaal)

Hoewel zulks was te voorzien daar in de parochie Wouw uitsluitend Katholieke kinderen de openbare school bezochten, is toch door Burgemeester en Wethouders dier gemeente op den 24 November 1914, ter plaatse daarvoor gebruikelijk, eene bekendmaking afgekondigd en aangeplakt, waarbij de ouders der kinderen, welke alsnog de openbare lagere school wenschten te bezoeken, werden verzocht daarvan kennis te geven voor den 5^e December II. Ook hierop werd geen enkele bericht ontvangen." Ook dit besluit behoefde goedkeuring van de provincie, maar dat bleek achteraf niet zo'n probleem.

Personeel

Tenslotte moest de raad zich nog buigen over het ontslag van het onderwyzend personeel. Het college besloot om alle personeelsleden per 1 januari 1915 te ontslaan.

Op dat moment was Petrus Johannes Huijsmans het hoofd van de school en hem werd eervol ontslag verleend. Dat gold ook voor de onderwijzers van bijstand, de heren Leonardus Hubertus Martinus Bellanger, Antoine Richard Magnée en Franciscus Bastiaenen. De gemeente was van mening dat het ontslag op 1 januari 1915 in moest gaan want zouden er op de teldatum 15 januari 1915 geen leerlingen meer op de school zitten, dan zou er ook geen subsidie van het Rijk komen.

De raad ging akkoord met het ontslag, maar blijkens het dossier, had dit muisje nog een staartje, want het onderwyzend personeel bleek toch een betere bescherming van de rechtspositie te hebben dan de Wouwse gemeenteraad dacht. Later moest aan de ontslagen personeelsleden nog wachtgeld worden betaald en daarmee werden burgemeester P. Hoeks en zijn gemeenteraad teruggefloten.

Gebouw

Het lege schoolgebouw werd direct opnieuw in gebruik genomen, want in de Eerste wereldoorlog werden en militairen in ondergebracht. In 1924 werd een lokaal verbouwd tot brandspuithuis en in de bergplaats werd een arrestantenlokaal gemaakt.

4

In juli 1927 besloot de Wouwse raad om het nog overgebleven deel van het oude schoolgebouw in te richten als noodslachtplaats. De Grondwet van 27 maart 1928 schreef hierover: „Het openbaar slachthuis alhier is thans voltooid en zal op 2 april a.s. worden opengesteld. Het geheel ziet er keurig uit, is degelijk geconstrueerd en goed ingericht. Voor de bewoners is het een groot gemak dat ze voortaan bij een noodslachting niet naar Roosendaal behoeven en het is geen wonder, dat de landbouwers met verlangen naar deze dag hebben uitgezien.”³⁾

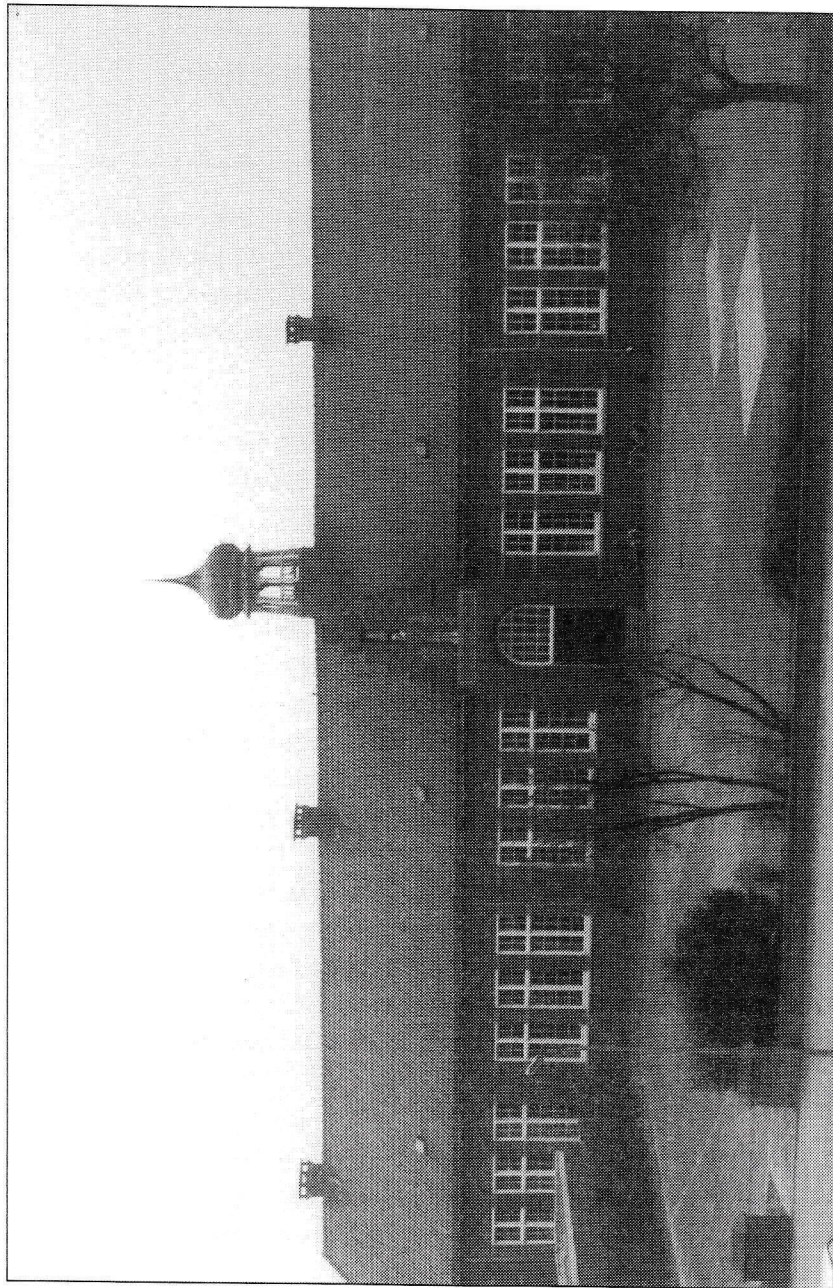
Janus Hermans (Knorreke) uit de Nieuwstraat werd per 1 maart 1928 tot noodslachter benoemd. Een jaar later was de krant er als de kippen bij om te melden hoeveel noodslachtingen er in 1928 waren: „Vanaf de opening van het gemeentelijk slachthuis op 1 april 1928 tot en met 31 december 1928 werden aldaar geslacht 25 koeien, waarvan 14 afgekeurd, 1 paard, hetwelk werd afgekeurd, 3 pinken allen afgekeurd, 5 kalveren waarvan 3 afgekeurd en 1 varken. In totaal werden derhalve in die 9 maanden geslacht 35 stuks, waarvan 21 stuks werden afgekeurd.”⁴⁾

In de crisisjaren was in het gebouw het kantoor van Sociale Zaken gevestigd en de werklozen moesten hier komen 'stempelen'. En tijdens de oorlog zetelde er het distributiekantoor. Het terrein achter het gebouw werd door openbare werken nog gebruikt als opslagplaats voor het gemeentelijk materiaal. Op dat terrein stond ook de slangentoren van de 'Wouwsche Vrijwillige Brandweer'.

Toen de noodslachtplaats werd opgeheven en de brandweer een nieuwe garage kreeg achter het pand Markt 14, werd het oude schoolgebouw eind 1968 gesloopt. Het terrein werd toen gebruikt als parkeerterrein, enkele jaren als woonwagengkamp en tenslotte weer als parkeerterrein.

Noten

1. Administratie gemeente Wouw. Nr 309. Notulen van de raadsvergadering van 24 december 1914.
2. De overeenkomst met de gemeente Roosendaal was op 4 juli 1891 gesloten en op 1 september 1908 voor het laatst vernieuwd.
3. De Grondwet van 27 maart 1928.
4. De Grondwet van 2 februari 1929.

De Lambertusschool zoals die jarenlang het straatbeeld beheerste. Op deze foto zijn zowel het torentje als het Lambertusbeeld boven de toegangsdeur nog aanwezig. De foto werd in maart 1986 gemaakt. (Foto collectie De Vierschaer-Wouw)

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankcentrale "Wouw" B.V.

